

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

Savitribai Phule Pune University
(Formerly University of Pune)

Board of Examinations & Evaluation
Ganeshkhind, Pune - 411 007
Telephone: (020) 2562 1398
E-mail: coe@unipune.ac.in
bee@unipune.ac.in

परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७

दूरध्वनी क. (०२०) २५६२ १३९८

Website: www.unipune.ac.in

संदर्भ क्र.: परीक्षा/छावता/४६१

दिनांक : ०२/०४/२०२६

प्रति

मा. प्राचार्य/संचालक,

सर्व संलग्नित महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त परिसंस्था,

प्रस्तुत विद्यापीठ

(पुणे, अहिल्यानगर, नाशिक जिल्हा व दादरा-नगर हवेली)

विषय : शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मधील उन्हाळी सत्र २०२६ परीक्षा अर्ज : टप्पा क्रमांक २

महोदय/महोदया,

उपरोक्त विषयास अनुसरून आपणास कळविण्यात येते की, शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मधील उन्हाळी सत्र २०२६ परीक्षा अर्ज सुरु करण्यात आलेले आहेत. गुरुवार दिनांक ०२/०४/२०२६, सायंकाळी ५.०० पासून सोबत जोडलेल्या यादीतील अभ्यासक्रमांच्या उन्हाळी सत्र २०२६ परीक्षांचे अर्ज भरण्याची प्रक्रिया व वेळापत्रक याबाबतचा तपशिल खालीलप्रमाणे.

विद्यार्थ्यांनी परीक्षा अर्ज ऑनलाईन भरण्याचा विनाविलंब कालावधी	महाविद्यालय/परिसंस्थेने विनाविलंब परीक्षा अर्ज कायम (Inward) करण्याचा व विद्यार्थ्यांनी विनाविलंब परीक्षा शुल्क भरण्याचा अंतिम कालावधी	विद्यार्थ्यांनी परीक्षा अर्ज ऑनलाईन भरण्याचा विलंब कालावधी	महाविद्यालय/परिसंस्थेने विलंब परीक्षा अर्ज कायम (Inward) करण्याचा व विद्यार्थ्यांनी विलंब परीक्षा शुल्क भरण्याचा अंतिम कालावधी	विद्यार्थ्यांनी परीक्षा अर्ज ऑनलाईन भरण्याचा अतिविलंब कालावधी	महाविद्यालय/परिसंस्थेने अतिविलंब परीक्षा अर्ज कायम (Inward) करण्याचा व विद्यार्थ्यांनी अतिविलंब परीक्षा शुल्क भरण्याचा अंतिम कालावधी
२/४/२०२६ सायं. ५ पासून ते ९/४/२०२६	२/४/२०२६ ते ९/४/२०२६	१०/४/२०२६ ते १०/४/२०२६	१०/४/२०२६ ते ११/४/२०२६	११/४/२०२६ ते ११/४/२०२६ दुपारी ३.००	११/४/२०२६ ते ११/४/२०२६ सायं. ५.००

कळावे,

आपला,

(प्रा. डॉ. प्रभाकर देसाई)
प्रभारी संचालक,
परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ

सोबत :

- १)गुरुवार दिनांक २/४/२०२६, सायंकाळी ५.०० पासून परीक्षा अर्ज सुरु होणाऱ्या अभ्यासक्रमांची यादी.
- २)शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मधील उन्हाळी सत्र २०२६ परीक्षा अर्जाबाबत मार्गदर्शक सूचना

गुरुवार दिनांक ०२/०४/२०२६, सायंकाळी ५.०० पासून परीक्षा अर्ज सुरू होणाऱ्या
अभ्यासक्रमांची यादी.

Sr.No.	Faculty_Name	Pattern_Name
1	Humanities	LLB(Rev.2017)
2	Humanities	LLB. Credit Pattern 2023
3	Humanities	B.A.LL.B.(Rev.2017)
4	Humanities	BALLB Credit Pattern 2023
5	Humanities	LLM (Rev.2014)
6	Humanities	CCINFMJ
7	Humanities	DCCL
8	Humanities	DCIPRL
9	Humanities	DLLW
10	Humanities	DTL(REV. 2018)

(प्रा. डॉ. प्रभाकर देसाई)
प्रभारी संचालक,
परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

दिनांक : २८/०३/२०२६

शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मधील उन्हाळी सत्र २०२६ परीक्षा अर्जाबाबत मार्गदर्शक सूचना

शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मधील उन्हाळी सत्र २०२६ चे परीक्षा अर्ज विविध टप्प्यात सुरू करण्यात येत आहेत, त्यासंदर्भातील मार्गदर्शक सूचना पुढीलप्रमाणे :-

१. सर्व अभ्यासक्रमांचे विहित शुल्क, विलंबशुल्क आणि अतिविलंब शुल्कासह परीक्षा अर्ज विहित मुदतीतच संबंधित लिंकद्वारे ऑनलाईन पद्धतीने भरण्याची व कायम करण्याची प्रक्रिया विद्यार्थी व महाविद्यालय/परिसंस्थानी काटेकोरपणे पार पाडावी.
२. संबंधित महाविद्यालय/परिसंस्थेने आपल्या महाविद्यालयातील एकूण विद्यार्थी आणि विषयवार विभागांचे प्रमुख तसेच विषयशिक्षक यांचे प्रमाण लक्षात घेऊन प्रत्येक प्राध्यापकास किमान २५ विद्यार्थी किंवा त्या प्रमाणात नेमून द्यावेत आणि अशा विद्यार्थ्यांचे परीक्षा अर्ज तपासून खात्री करण्याची सर्व प्रकारची जबाबदारी संबंधित विभाग/विभाग प्रमुख व विषय प्राध्यापकावर निश्चित करावी, म्हणजे यामुळे विद्यार्थ्यांने भरलेला व सादर केलेला अर्ज बिनचूकपणे तपासून कायम (Inward) करता येईल.
३. यानुसार विद्यार्थ्यांने परीक्षा अर्ज ऑनलाईन भरण्यापूर्वी अथवा ऑनलाईन भरण्याच्या पहिल्या दिवशी प्रत्येक महाविद्यालयाने/परिसंस्थेने परीक्षा अधिकारी यांच्या साहाय्यासाठी प्रत्येक विषयाचे विभागप्रमुख, प्रत्येक विषयाचे प्राध्यापक यांच्या मदतीने प्रत्येक वर्गाचे अभ्यासक्रमांच्या पॅटर्ननुसार त्या त्या सत्रातील परीक्षा अर्जात कोणकोणते विषय असावेत, त्याचे अनुक्रमांक आणि त्यासंदर्भातील सर्व माहिती याचे प्रारूप महाविद्यालयातील प्रत्येक प्राध्यापकास, प्रत्येक विद्यार्थ्यांस आणि परीक्षा प्रक्रियेत सहभागी कार्यालयीन कर्मचाऱ्यास उपलब्ध करावे. यामुळे संबंधित विद्यार्थ्यांस आपला परीक्षा अर्ज भरणे आणि २५ विद्यार्थी नेमून दिलेल्या प्राध्यापकास तो तपासून देणे व परीक्षा प्रक्रियेत सहभागी कार्यालयास तो कायम करणे नेमकेपणाने शक्य होईल.
४. महाविद्यालय/परिसंस्थेतील प्रत्येक विद्यार्थी लॉगिनद्वारे स्वतःच्या प्रोफाईलमधून परीक्षा अर्ज भरण्याच्या लिंकवर प्रवेशित होईल. प्रोफाईलमधून जी माहिती परीक्षा अर्जावर अवतीर्ण झाली आहे त्याची खातरजमा संबंधित विद्यार्थ्यांने करावी आणि त्यानंतर संबंधित विद्यार्थी स्वतःच्या अभ्यासपत्रिकांची (Courses) खात्री करून परीक्षा अर्ज भरेल. त्यानंतर परीक्षा अर्ज महाविद्यालयाच्या यंत्रणेकडून तपासून घेण्यासाठी संबंधित विद्यार्थी आपला Preview अशी अक्षरे असलेला अर्ज प्रिंट करेल आणि महाविद्यालयातून तपासून घेईल.
५. विद्यार्थ्यांकडून ऑनलाईन भरलेला अर्ज अथवा प्रिंट काढून सादर केलेला अर्ज महाविद्यालयाच्या डॅशबोर्डवर अंकित होताच महाविद्यालयाने संबंधित अर्ज तात्काळ तपासून तो कायम करणे अनिवार्य आहे. यासाठी प्रत्येकी २५ विद्यार्थ्यांचा ऑनलाईन ग्रुप तयार करण्याची आणि त्यावर नियंत्रण ठेवण्याची जबाबदारी नेमलेल्या प्राध्यापकावर सोपवावी.
६. प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा अर्जात नमूद विद्यार्थ्यांचे नाव, अभ्यासक्रमाचे नाव, अभ्यासपत्रिकांची नावे (Courses), अभ्यासपत्रिकांचा कोड, विद्याशाखा, लेखी (Theory), प्रात्यक्षिक (Practical), सत्रातर्गत लेखी परीक्षा (Insem), मौखिक (Oral), सत्रकार्य (Termwork), प्रबंधिका (Dissertation), प्रकल्प (Project), क्षेत्रीय प्रकल्प (Field Project), कामकाजकालीन अनुभवाचे प्रशिक्षण (On Job Training), संशोधन प्रकल्प (Research Project), Tutorial यासह संबंधित अभ्यासक्रमाच्या अनुषंगाने ज्या बाबी अथवा निर्देश आवश्यक आहेत ते तपासून सादर अर्ज तात्काळ कायम (Inward) करणे अनिवार्य आहे.
७. महाविद्यालयाने/परिसंस्थेने परीक्षा अर्ज कायम (Inward) केल्यानंतरच संबंधित विद्यार्थ्यांस ईमेल अथवा टेक्स्ट मेसेजद्वारा सूचना मिळेल, त्यानंतर विद्यार्थ्यांने स्वतःच्या प्रोफाईलमध्ये लॉगिन करून ऑनलाईन स्वरूपात उपलब्ध असलेल्या गेटवेद्वारे खालील रकान्यात नमूद केलेल्या कालावधीत परीक्षाशुल्क भरणे अनिवार्य आहे. अन्यथा संबंधित विद्यार्थ्यांस आपोआप विलंब अथवा अतिविलंब शुल्क अदा करावे लागेल.

८. विद्यार्थ्यांने ऑनलाईन परीक्षाशुल्क भरल्यानंतर सदर विद्यार्थ्यांचा परीक्षा अर्ज परीक्षाविषयक पुढील प्रक्रियेकरिता कायम होईल आणि त्यानुसार त्याचे परीक्षेसाठीचे ओळखपत्र तयार होईल.
९. विद्यार्थ्यांने परीक्षा अर्ज अचूक भरावा आणि परीक्षा अर्ज अचूक भरल्याची खातरजमाही संबंधित महाविद्यालय/परिसंस्थेने करावी. परीक्षा अर्ज कायम झाल्यानंतर परीक्षा ओळखपत्रामध्ये कोणत्याही परिस्थितीमध्ये बदल/सुधारणा करता येणार नसल्यामुळे याची काटेकोरपणे दक्षता संबंधितांनी घ्यावी. परीक्षा अर्ज कायम केल्यानंतर अभ्यासपत्रिका नोंद अथवा काढून टाकण्याची सुविधाही कोणत्याही परिस्थितीत देण्यात येणार नाही, याची सर्व संबंधितांनी नोंद घ्यावी.
१०. महाविद्यालया/परिसंस्थेने वर दर्शविल्याप्रमाणे कोणत्याही टप्प्यावर परीक्षा अर्ज कायम (Inward) केल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी तात्काळ परीक्षा शुल्क ऑनलाईन स्वरूपात अदा करणे अनिवार्य आहे. अन्यथा संबंधित विद्यार्थ्यांस आपोआप त्यापुढील विलंब/अतिविलंब शुल्क आकारले जाईल. तसेच विहित मुदतीनंतर विद्यार्थी परीक्षा अर्ज व परीक्षा शुल्क भरू शकणार नाहीत आणि पर्यायाने संबंधित विद्यार्थ्यांचा परीक्षा अर्ज विद्यापीठाकडे जमा होणार नाही आणि विद्यार्थ्यांस परीक्षेपासून वंचित रहावे लागेल, याची विद्यार्थ्यांनी व संबंधित सर्व घटकांनी नोंद घ्यावी.
- तसेच विद्यार्थ्यांने परीक्षा अर्ज वेळेत भरून महाविद्यालय/परिसंस्थेकडे ऑनलाईन जमा केल्यावर आणि Preview Print सादर केल्यावर जर संबंधित महाविद्यालय/परिसंस्थेकडून विद्यार्थ्यांचा अर्ज विशिष्ट परीक्षा अर्ज प्रक्रिया पत्रकात दिलेल्या कालमर्यादित कायम झाला नाही तर संबंधित विद्यार्थ्यांस भराव्या लागणाऱ्या विलंब अथवा अतिविलंब शुल्काचा भार आपोआपच महाविद्यालय/परिसंस्थेवर पडेल.
११. सर्व महाविद्यालये/परिसंस्था, प्राचार्य/संचालक, प्राध्यापक, विभागप्रमुख, महाविद्यालयीन परीक्षा अधिकारी, परीक्षा सहायक कर्मचारी, विद्यार्थी व पालक यांना आवाहन करण्यात येते की, महाविद्यालय/परिसंस्थेतील सर्व पात्र विद्यार्थ्यांचे/पाल्यांचे विहित मुदतीत अचूक परीक्षा अर्ज भरणे, तपासून कायम करणे आणि परीक्षा शुल्कही विहित कालावधीतच ऑनलाईन स्वरूपात भरणे; तसेच कोणताही पात्र विद्यार्थी/पाल्य परीक्षेपासून वंचित राहणार नाही, याची दक्षता घ्यावी.
- तसेच विहित मुदतीनंतर कोणत्याही परिस्थितीत परीक्षा अर्ज भरण्यासाठी मुदतवाढ मिळणार नाही. कारण अशी मुदतवाढ झाल्यास परीक्षार्थी ओळखपत्र, बारकोड जुळणी आणि परीक्षार्थीच्या अभ्यासविषयांची निश्चिती करताना समस्या निर्माण होतात. परिणामी प्राचार्य/संचालक, विभागप्रमुख, प्राध्यापक, परीक्षा अधिकारी, विद्यार्थी यांनाच स्थानिक पातळीवर रोषास सामोरे जावे लागते; पर्यायाने विद्यापीठ परीक्षा आयोजनावरही आणि त्याअनुषंगाने परीक्षा निकालांवर विपरित परिणाम होतो.
१२. उन्हाळी सत्र २०२६ परीक्षांचे अर्ज कायम करताना संबंधित महाविद्यालय/परिसंस्थेने परीक्षार्थी विद्यार्थ्यांची ७५ टक्के उपस्थिती किंवा विशेष परिस्थितीत उपस्थिती विषयी नियमानुसार क्षमापित प्रक्रिया करून जी उपस्थिती अध्यादेशानुसार मान्य आहे ती आणि सत्रपूर्ततेची काळजी घेणे अनिवार्य असून यासंदर्भातील सर्व कागदपत्रे महाविद्यालय स्तरावर जतन करून ठेवणे बंधनकारक आहे. यासंदर्भातील सर्व जबाबदारी प्राचार्य/संचालक यांची राहिल. तसेच अर्ज कायम केल्यानंतर ज्या विद्यार्थ्यांची हजेरी ७५ टक्के पेक्षा कमी असेल अशा विद्यार्थ्यांचे अर्ज मागे घेण्यासाठी प्रस्ताव महाविद्यालयानी पाठवू नयेत.
१३. महाविद्यालय/परिसंस्थेतील विद्यार्थी प्रथम सत्रामध्ये काही कारणास्तव परीक्षा अर्ज भरण्यापासून वंचित राहिले असतील परंतु त्यांनी त्यांचे शैक्षणिक काम पूर्ण केले असेल अशा विद्यार्थ्यांचे दोन्ही सत्रांचे एकत्रित परीक्षा अर्ज भरण्यासाठी महाविद्यालयामार्फत त्यांच्या दोन्ही सत्रातील अंतर्गत मूल्यमापन पूर्ण झाले असून या विद्यार्थ्यांची दोन्ही सत्रामध्ये हजेरी ही ७५ टक्के पेक्षा जास्त असल्याचे हमी पत्र देऊन परीक्षा विभागात विहित मुदतीत जमा करावे. परीक्षा विभागामार्फत दोन्ही सत्रांचे एकत्रित परीक्षा अर्ज उपलब्ध करून देण्यात येईल.
१४. दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या बाबतीत परीक्षा अर्ज कायम करताना महाविद्यालय/परिसंस्था स्तरावर यासंदर्भातील सर्व कागदपत्रे जतन करणे आणि परीक्षा नियोजन कालावधीत संबंधित विद्यार्थ्यांना परीक्षाकालीन अनुरूप सुविधा उपलब्ध करून देणे, वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेल्या शासन निर्णय/परिपत्रक/पत्रानुसार बंधनकारक आहे, याची नोंद घ्यावी.

१५. परीक्षा अर्ज भरण्यातील प्रक्रियेदरम्यान येणाऱ्या अडचणी व त्रुटींसाठी ०२०-७१५३३६३३ या दूरध्वनीवर अथवा examsupport@pun.unipune.ac.in या मेलवर त्वरित संपर्क साधावा.
१६. विद्यापीठ संकेतस्थळावरून वेळोवेळी देण्यात येणाऱ्या सूचना महाविद्यालये/परिसंस्थानी सर्व संबंधितांच्या तात्काळ निदर्शनास आणाव्यात.
१७. उन्हाळी सत्र २०२६ च्या परीक्षेचे अर्ज टप्प्या टप्प्याने सुरु होणार असून त्यासंदर्भात विद्यापीठ संकेतस्थळावरून वेळोवेळी अवलोकन करणे आवश्यक आहे जेणेकरून कोणताही विद्यार्थी परीक्षेपासून वंचित राहणार नाही.

(प्रा. डॉ. प्रभाकर देसाई)
प्रभारी संचालक,
परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ